

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE
URED ZASTUPNIKA REPUBLIKE HRVATSKE
PRED EUROPSKIM SUDOM ZA LJUDSKA PRAVA
Zagreb, 10. lipnja 2026.

Analiza presude

Mlinarević protiv Hrvatske
zahtjev br. 24406/21

povreda čl. 6. st. 1. Konvencije – pravo na nepristrani sud

Sudjelovanje suca Ustavnog suda u odlučivanju o ustavnoj tužbi podnositelja, a koji je bio povezan s odvjetničkim društvom koje je zastupalo suokrivljenika podnositelja i u kojem je bio zaposlen njegov sin, uzrok povrede prava na nepristrani sud

Europski sud za ljudska prava (dalje: Europski sud) zasjedajući u vijeću od sedam sudaca objavio je 30. travnja 2026. presudu u predmetu podnositelja koji je tvrdio da mu je povrijeđeno pravo na nepristran sud zajamčeno čl. 6. st. 1. Konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda (dalje: Konvencija) zbog sudjelovanja suca Ustavnog suda R.M.-a u odlučivanju o predmetu podnositelja.

Ured za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta podigao je optužnicu protiv podnositelja zahtjeva, bivšeg predsjednika Vlade Republike Hrvatske Ive Sanadera, S.F.-a, P.Č.-a te trgovačkih društava M. i C. zbog kaznenih djela zlouporabe položaja i ovlasti ili za poticanje ili pomaganje u počinjenju tog kaznenog djela. Optužbe su se odnosile na prodaju državi nekretnine u Planinskoj ulici u Zagrebu. Nakon što je optužnica potvrđena i predmet upućen na suđenje, postupak je razdvojen u odnosu na jednog od optuženika, P.Č.-a. Tijekom kaznenog postupka S.F. i dva trgovačka društva priznali su krivnju, dok su podnositelj zahtjeva i Ivo Sanader osporavali optužbe. Pravomoćnom presudom od 4. travnja 2019. Vrhovni sud je sve optuženike proglasio krivima. Podnositelj zahtjeva proglašen je krivim za pomaganje u zlouporabi položaja i ovlasti te je osuđen na kaznu zatvora od jedne godine, zamijenjenu radom za opće dobro. Istodobno mu je, solidarno sa suoptuženicima, naloženo platiti naknadu štete državi. Podnositelj zahtjeva je podnio ustavnu tužbu protiv presude Vrhovnog suda, tvrdeći da kazneni postupak koji se vodio protiv njega nije bio pošten. Ustavni sud odlučivao je o njegovoj ustavnoj tužbi zajedno s ustavnom tužbom Ive Sanadera te ih je obje odbio odlukom od 26. studenoga 2020. O ustavnim tužbama odlučivalo je vijeće Ustavnog suda u sastavu od šest sudaca kojim je predsjedao sudac R.M., a koji je bio i sudac izvjestitelj. Dvoje sudaca izuzelo se iz odlučivanja. Prije imenovanja za suca Ustavnog suda, sudac R.M. obavljao je odvjetničku djelatnost u vlastitom odvjetničkom uredu. Nakon imenovanja sucem, predmete iz njegova odvjetničkog ureda preuzeli su odvjetnici z odvjetničkog društva koje je u predmetnom kaznenom postupku zastupalo jednog od podnositeljevih suokrivljenika, trgovačko društvo M., a prema navodima podnositelja, i suokrivljenika S.F.-a. Ujedno je sin suca R.M.-a tijekom relevantnog razdoblja bio zaposlen kao odvjetnički vježbenik u tom odvjetničkom društvu.

Europski sud je razmatrao prigovor podnositelja da Ustavni sud pri odlučivanju o njegovoj ustavnoj tužbi nije bio nepristran (čl. 6. st. 1. Konvencije) zbog sudjelovanja suca R.M.-a. čiji je odvjetnički ured preuzelo odvjetničko društvo koje je zastupalo dva suokrivljenika podnositelja, te u kojem je radio sin tog suca.

Europski sud je ponovio da nepristranost, u smislu čl. 6. st. 1. Konvencije, podrazumijeva nepostojanje predrasuda ili pristranosti te se procjenjuje prema subjektivnom i objektivnom testu. Subjektivni test odnosi se na osobna uvjerenja i ponašanje konkretnog suca, odnosno na pitanje je li sudac imao osobne predrasude ili pristranost u predmetu. Objektivni test usmjeren je na ocjenu pruža li sud, uključujući njegov sastav, dovoljno jamstava za otklanjanje svake legitimne sumnje u njegovu nepristranost (*Kyprianou protiv Cipra* [VV], br. 73797/01, st. 118., 15. prosinca 2005.). U okviru subjektivnog testa polazi se od pretpostavke osobne nepristranosti suca, koja vrijedi dok se ne dokaže suprotno (*Hauschildt protiv Danske*, br. 10486/83, st. 47., 24. svibnja 1989.). Pritom Sud ispituje postoje li dokazi koji upućuju na neprijateljstvo ili nenaklonost suca u postupku prema stranci iz osobnih razloga (*De Cubber protiv Belgije*, br. 9186/80 st. 25., 26. listopada 1984.). U velikoj većini predmeta koji u kojima se razmatralo pitanje nepristranosti, Europski sud je naglasak stavio na provođenje objektivnog testa. Sud pritom ispituje postoje li provjerljive činjenice koje, neovisno o ponašanju suca, mogu izazvati sumnju u njegovu nepristranost. Stajalište podnositelja pritom je važno, ali nije odlučujuće; odlučno je može li se njegova bojazan smatrati objektivno opravdanom (*Micallef protiv Malte* [VV], br. 17056/06, st. 96., 15. listopada 2009.). Posebno se uzimaju u obzir hijerarhijske i druge veze između sudaca i drugih sudionika postupka te se u svakom predmetu ocjenjuje jesu li te veze po svojoj prirodi i stupnju takve da ukazuju na nedostatak nepristranosti suda (*Morice protiv Francuske* [VV], br. 29369/10, st. 77., 23. travnja 2015.).

Europski sud naglašava da je za očuvanje povjerenja javnosti važno i kako postupanje suda izgleda izvana, budući da „ne samo da se pravda mora izvršavati, nego se mora i vidjeti da se ona izvršava” (*De Cubber protiv Belgije*, br. 9186/80, st. 26., 26. listopada 1984.). Stoga se svaki sudac kod kojega postoji legitiman razlog za sumnju u nepristranost mora izuzeti (*Castillo Algar protiv Španjolske*, br. 28194/95, st. 45., 28. listopada 1998.). U tom kontekstu relevantna su i nacionalna pravila o izuzeću sudaca. Takva pravila odražavaju nastojanje zakonodavca da ukloni svaku razumnu sumnju u nepristranost sudaca i sudova te predstavljaju pokušaj osiguranja nepristranosti uklanjanjem razloga koji bi doveli do takve zabrinutosti. Europski sud stoga uzima u obzir poštovanje domaćih pravila o izuzeću prilikom ocjene nepristranosti suda i procjene mogu li se bojazni podnositelja smatrati objektivno opravdanima (*Zahirović protiv Hrvatske*¹, br. 58590/11, st. 35., 25. travnja 2013.). Naposljetku, Europski sud ističe da je pravo na nepristran sud jedno od temeljnih jamstava prava na pošteno suđenje te njegovo ostvarenje ne može ovisiti isključivo o aktivnostima stranaka u postupku. Suci su dužni održavati visoke standarde ponašanja kako bi očuvali integritet sudbene vlasti, budući da svako kršenje tih standarda može narušiti povjerenje koje sudovi moraju uživati u demokratskom društvu (*Škrlić protiv Hrvatske*², br. 32953/13, st. 43., 11. srpnja 2019.).

Podnositelj nije tvrdio da je sudac R.M. bio osobno pristran, pa je Europski sud predmet ispitao isključivo sa stajališta objektivne nepristranosti, odnosno mogu li se sumnje podnositelja o nepristranosti vijeća Ustavnog suda koji je odlučivao o njegovoj ustavnoj tužbi smatrati objektivno opravdanima.

¹ Analiza presude je dostupna na [hrvatskom jeziku](#).

² Analiza presude je dostupna na [hrvatskom jeziku](#).

Europski sud je utvrdio da je sudac R.M., koji je predsjedao vijećem Ustavnog suda i bio sudac izvjestitelj, bio povezan s odvjetničkim društvom koje je u kaznenom postupku zastupalo jednog od podnositeljevih suokrivljenika, društvo M. Naime, nakon njegova imenovanja sucem Ustavnog suda to odvjetničko društvo preuzelo je veći broj predmeta iz njegova odvjetničkog ureda, dok je njegov sin u relevantno vrijeme bio zaposlen u tom društvu kao odvjetnički vježbenik. Iako je Sud prihvatio tvrdnju zastupnice da sin suca R.M.-a nije mogao zastupati društvo M. ni u jednoj fazi spornog kaznenog postupka jer nije imao položen pravosudni ispit, Europski sud je naveo kako je bio u profesionalno ovisnom i podređenom odnosu prema odvjetniku koji je zastupao suokrivljenika podnositelja. Europski sud nije prihvatio tvrdnju da se postojanje te sporne veze može tumačiti i na način da je sudac R.M. bio „naklonjen svim okrivljenicima“. Naveo je kako se u hrvatskom pravu uzima u obzir činjenica da interesi suokrivljenika u jedinstvenom kaznenom postupku mogu biti suprotni, te ih tom slučaju prema odredbama Zakona o kaznenom postupku ne može zastupati isti branitelj. U vezi s tim Sud je naveo kako nije utvrdio nijednu okolnost koja bi ukazivala na činjenicu da su interesi podnositelja bili usklađeni s interesima društva M. Štoviše, društvo M. je priznalo krivnju, dok je podnositelj poricao počinjenje djela stavljenih mu na teret.

Europski sud je naglasio da sudac R.M. nije obavijestio predsjednika Ustavnog suda o tim okolnostima niti je zatražio svoje izuzeće, iako su se druga dva suca izuzela iz odlučivanja. Uzimajući u obzir činjenicu da je R.M. imao istaknutu ulogu u radu vijeća, Europski sud je naveo kako, iako nije bilo moguće točno utvrditi njegov utjecaj na ishod postupka pred Ustavnim sudom jer je odluka donesena na nejavnoj sjednici, takva situacija mogla je dovesti u pitanje nepristranost suda. Štoviše, naveo je kako nije postojala zapreka da ga zamijeni drugi sudac.

Polazeći od važnosti vanjskog dojma nepristranosti i potrebe očuvanja povjerenja javnosti u sudstvo, Europski sud je naveo da su se sumnje podnositelja u nepristranost Ustavnog suda mogle smatrati objektivno opravdanim. Stoga je utvrdio da sastav Ustavnog suda nije pružao dostatna jamstva nepristranosti, a zbog čega je došlo do povrede čl. 6. st. 1. Konvencije.

Analiza odluke

Sanader protiv Hrvatske
zahtjev br. 27577/21

čl. 6. st. 1. Konvencije – pravo na nepristrani sud

Sudjelovanje suca Ustavnog suda u odlučivanju o ustavnoj tužbi podnositelja nije dovelo u pitanje njegovu nepristranost samo zato što je nekoliko godina ranije, kao odvjetnik, zastupao suokrivljenika podnositelja u drugom kaznenom postupku

Dana 24. ožujka 2026. Europski sud je donio odluku o nedopuštenosti zahtjeva podnositelja koji je prigovorio povredi prava na nepristran sud u postupku pred Ustavnim sudom.

Podnositelj je bio jedan od optuženika u kaznenom postupku poznatom kao predmet „Planinska“, koji se vodio zbog zlorabe položaja i ovlasti ili za poticanje ili pomaganje u zlorabi položaja i ovlasti u vezi s prodajom državi nekretnine u Planinskoj ulici u Zagrebu.

Pravomoćnom presudom Vrhovnog suda od 4. travnja 2019. proglašen je krivim za zlouporabu položaja i ovlasti te osuđen na kaznu zatvora u trajanju od šest godina. Protiv te presude podnio je ustavnu tužbu, koju je Ustavni sud ispitao zajedno s ustavnom tužbom suoptuženika M.M.-a te ih je obje odbio odlukom od 26. studenoga 2020. O ustavnim tužbama odlučivalo je vijeće Ustavnog suda kojim je predsjedao sudac R.M., koji je bio i sudac izvjestitelj. Istodobno se protiv podnositelja vodio i drugi kazneni postupak, poznat kao predmet „Fimi media“. U tom predmetu jedan od je njegovih suokrivljenika bio je M.B., koji je priznao krivnju i čiji je iskaz bio odlučan za osudu podnositelja. M.B.-a je kao odvjetnik zastupao R.M., prije nego je imenovan sucem Ustavnog suda. U završnom govoru iznesenom u tom postupku R.M. se pozivao na M.B.-ov iskaz te isticao odnos podređenosti između njega i podnositelja. Nakon imenovanja R.M.-a sucem Ustavnog suda njegov odvjetnički ured preuzeli su odvjetnici iz odvjetničkog društva u kojem je njegov sin radio kao odvjetnički vježbenik. Ti odvjetnici nastavili su zastupati M.B.-a u predmetu „Fimi media“, a jedan od njih, T.G., zastupao je i trgovačko društvo M., suokrivljenika podnositelja u predmetu „Planinska“. T.G. je ujedno bio suprug sutkinje Županijskog suda u Zagrebu koja je, kao članica optužnog vijeća, sudjelovala u nekoliko kaznenih postupaka protiv podnositelja, a među ostalim i u predmetu „Planinska“.

Europski sud je razmatrao prigovor podnositelja da Ustavni sud nije bio nepristran (čl. 6. st. 1. Konvencije) jer je u odlučivanju o njegovoj ustavnoj tužbi u predmetu „Planinska“ sudjelovao sudac R.M., koji je ranije kao odvjetnik zastupao njegovog suokrivljenika u predmetu „Fimi media“. U kasnijim očitovanjima proširio je svoje prigovore navodeći da nepristranost suca R.M.-a dovode u pitanje i njegove veze s odvjetničkim društvom koje je zastupalo njegove suokrivljenike u predmetima „Fimi media“ i „Planinska“, kao i povezanost odvjetnika T.G. i sutkinje G.M.G. Smatrao je da su te okolnosti narušile poštenost postupka već od prvostupanjskog stadija te tijekom cijelog kaznenog postupka.

Europski sud je primijetio da se prigovori podnositelja u odnosu na suca Ustavnog suda R.M.-a odnose na dvije različite skupine okolnosti koje dovode u pitanje:

- I) nepristranost vijeća Ustavnog suda koje je odlučivalo o njegovoj ustavnoj tužbi i
- II) poštenost postupka u predmetu „Planinska“ zbog sudjelovanja odvjetnika T.G.-a i sutkinje G.M.G.

Utvrдио je da navodi o vezama suca R.M.-a s odvjetničkim društvom koje je zastupalo podnositeljeve suokrivljenike u predmetima „Fimi media“ i „Planinska“ te o poštenosti postupka u predmetu „Planinska“ zbog povezanosti odvjetnika T.G. i sutkinje G.M.G. nisu bili sadržani u izvornom zahtjevu podnositelja, nego su prvi put istaknuti tijekom postupka pred Europskim sudom, u podnescima od 29. srpnja 2022. i 16. prosinca 2022. Budući da su ti navodi predstavljali nove i zasebne prigovore, a izneseni su više od šest mjeseci nakon okončanja domaćeg postupka, Europski sud ih je odbacio kao nepravovremene.

Primjenjujući načela navedena u presudi *Mlinarević protiv Hrvatske* Europski sud je zatim ispitao prigovor podnositelja koji se odnosio na nedostatak nepristranosti Ustavnog suda u predmetu „Planinska“ zbog sudjelovanja suca R.M.-a u odlučivanju o ustavnoj tužbi, iako je prethodno kao odvjetnik zastupao M.B.-a u predmetu „Fimi media“.

Europski sud je utvrdio da između predmeta „Fimi media“ i „Planinska“ nije postojala nikakva materijalna veza te da odluke donesene u predmetu „Fimi media“ nisu sadržavale utvrđenja koja bi mogla prejudicirati pitanje krivnje podnositelja u predmetu „Planinska“. Napomenuo je i da je između prestanka odvjetničkog angažmana R.M.-a u predmetu „Fimi media“ i njegova sudjelovanja kao suca Ustavnog suda u predmetu „Planinska“ proteklo više od četiri godine te da se njegove odvjetničke i sudačke funkcije u tim dvama postupcima ni u jednom trenutku nisu vremenski preklapale.

Činjenica da je R.M. u završnom govoru u predmetu „Fimi media“, zastupajući interese svojega branjenika, ukazivao na ulogu podnositelja u spornim događajima nije dostatna za zaključak da je bio pristran prema podnositelju u kasnijem i nepovezanom predmetu „Planinska“. Sud je također utvrdio da je Ustavni sud ustavnu tužbu u predmetu „Planinska“ razmatrao isključivo na temelju spisa toga predmeta te da ništa ne upućuje na to da je na njegovu ocjenu utjecao postupak vođen u predmetu „Fimi media“.

Slijedom navedenog, Europski sud je utvrdio da bojazni podnositelja glede nedostatka nepristranosti Ustavnog suda nisu bile objektivno opravdane te je taj prigovor odbacio kao očigledno neosnovan.

Ovu analizu izradio je Ured zastupnika Republike Hrvatske pred Europskim sudom za ljudska prava. Analiza ne predstavlja službeni dokument Europskog suda za ljudska prava te nije obvezujuća za taj Sud.

© 2026. Ured zastupnika Republike Hrvatske pred Europskim sudom za ljudska prava